

Ediție îngrijită de: Mircea CRIȘAN

Tehnoredactare: Ada FONAI

Lector de carte: pr. dr. Cristian ȘTEFAN, consilier cultural
pr. Mihai Tira

**JUSTINIAN CHIRIȚĂ, Arhiepiscopul Maramureșului
și Sătmarului**

Reflecții din caietele Arhiepiscopului Justinian / ediție
îngrijită de Mircea Crișan ; prefată: Marcel Petrișor ; lectori:
pr. dr. Cristian Ștefan, pr. Mihai Tira. – Baia Mare : Editura
Episcopală Ortodoxă a Maramureșului și Sătmarului, 2016.
Vol.

Vol. 3: Caietele 193 și 194. - 168 p. –

ISBN 978-973-99016-4-2

I. Crișan, Mircea (îngr. ed.)

II. Petrișor, Marcel (pref.)

III. Ștefan, Cristian (lect.)

IV. Tira, Mihai (lect.)

281.95

osăho nechim să dăm încă o sărbătoare

Tiparul executat la Tipografia CECONII Baia Mare

Reflecții III DIN CAIETELE ARHIEPISCOPULUI JUSTINIAN

Caietul 193

Într-o liniștită seara de amiază, după ce am terminat să lucrez la un lucru și să mă întorc acasă, să mă uit la cărți și să le înțeleag, să mă uit la o carte și să mă întreb: „Dacă reflecția ta este mai puțin concretă, mai puțin fizică, mai puțin materială de fapt, înțelegerea de la o cărță care te interesează, este mai puțin spirituală sau mai puțin spirituală și materială?“

Într-o liniștită seara de amiază, după ce am terminat să lucrez la un lucru și să mă întorc acasă, să mă uit la cărți și să le înțeleag, să mă uit la o carte și să mă întreb: „Dacă reflecția ta este mai puțin concretă, mai puțin fizică, mai puțin materială de fapt, înțelegerea de la o cărță care te interesează, este mai puțin spirituală sau mai puțin spirituală și materială?“ Ce a spus, ce a vorbit, ce a simțit sănătatea a răspuns și primejdiosă moarte? și astăzi, dar acum și după

DIN CAIETELE ARHIEPISCOPULUI

unem lăutătoarește sfintelea în totul înțins în R. Hârtopăse album
dilectă o să fie înăuntru nu îlăude înțesecic e în ame măștă. Cea mai
înăuntru cunoaște și înăuntru cunoaște și înăuntru cunoaște
că se pot să se poată
Prefață

După multe, auzite, văzute și pățite de-a lungul vieții mele, ajunsesem să cred, printre altele, că un sfânt – din cei canonizați sau necanonizați – ar fi cu atât mai tare în cetele respective, cu cât ar fi mai puțin cunoscut de către muritorii de rând. și asta pentru ca nu cumva ispita unei măririi sau cea a orgoliului să-i șirbească aura sau valoarea sacră, bine meritată, în fața Domnului Dumnezeu. și aşa am crezut până când mi-am pus întrebarea: Dacă respectivul sfânt este mai puțin cunoscut ca să fie mai mare, pentru noi muritorii de rând, interesați de cele duhovnicești, ce rost ar mai avea anonimatul sau mai puțin dezvăluita sa taină?

După aceea, gândindu-mă dacă întrebarea pusă de mine ar fi îndrituită sau nu, am schimbat registrul interrogativ, spunându-mi și aşa: Da' de unde și până unde mi s-ar cuveni mie să-i cer socoteală Domnului pentru felul în care El și-a întocmit lumea, legând taina sfînteniei, mai mult sau mai puțin de anonimat?

Întrebare tot necuvenită din parte-mi, imboldul cognitiv făcându-mă să ajung iar la ipoteza unei dezvăluiri posibile a anonimatului sacru. Altfel spus, ce s-ar întâmpla dacă aş afla conținutul unui astfel de anonimat? și-apoi, al cui, al cărui sfânt anonim? Ce a spus, ce a văzut, ce a simțit sau ce a scris el, riscându-și primejdios mărire? și am aflat, dar numai după

multe aşteptări. Şi nu întâmplător, ci datorită prietenului meu Mircea Crişan care mi-a prezentat odată un portret pe o copertă de carte. Şi m-a mirat imaginea. De fapt, era o icoană. Icoana unui sacerdot săvârşind taina marii Taine Creştine (vezi reproducerea ei pe coperta cărţii cu însemnările respectivului sacerdot). Un sfânt necanonizat, în intimitatea căruia am pătruns încet şi oarecum pe fură. N-am să dezvălu însă, eventualului cititor curios, conţinutul acestor mărturisiri. Îl las pe el singur să-o facă.

E o adevărată fenomenologie abisală şi creştină, culminând cu capitala certitudine apostolică paulinică: **Dacă dragoste nu e, nimic nu este...** pentru că **ea acoperă totul, crede totul, nădăduieşte totul, suferă totul...** Şi la care, completează autorul confesiunilor dezvăluite aşa: **Starea de azi** – a veşnicului azi pentru cei năpăstuiţi – **să nu vă tulbere, să nu vă nelîştească. Speranţa, Credinţa şi Dragostea să vă lumineze viaţa! Domnul veghează! Aleluia!**

Ştia el, anahoretul nostru arhiepiscop, ce ştia, pentru că **În spaţiu, în cer, se află sufletele care aşteaptă să se ridice şi să vină la Judecata cea Mare, unde Hristos va judeca toată lumea. Atunci, moartea va fi desfiinţată, viaţa va birui şi toate vor reveni la starea pe care a hotărât-o Dumnezeu când a creat lumea şi l-a făcut pe om.**

Or, ce altă ontologie ne-ar putea fi mai de folos, nouă, celor de azi şi de atunci, când se vor împlini toate acestea, decât spusele de acum ale discretului nostru arhiepiscop anahoret?... Şi încă multe altele aflate de el în contactu-i permanent cu Cel de Sus.

Amin!

Marcel Petrişor

29 octombrie 2016 - Paris

Reflectii III

CAIETUL 193

Duminică 6 martie 2016

În seara trecută, (sâmbătă 5 martie 2016) la ora 18, am fost vizitat de PS Episcop Mihail, care, însotit de PS Iustin, mi-a făcut o vizită frătească de care m-am bucurat foarte mult.

Preasfințitul Mihail este Întâistătătorul Australiei și Noii Zeilande. Convorbirea cu Episcopul Mihail a fost importantă și interesantă. Mihail mi-a vorbit că în Australia sunt mulți români plecați din Maramureș, ce-și amintesc și îi vorbesc de Maramureș cu o deosebită dragoste și sfîrșenie. Acești credincioși, foarte buni creștini și muncitori își amintesc și îi vorbesc Episcopului Mihail de frumusețea Sfintelor Liturghii și mai ales de predicile episcopului Justinian, întotdeauna spunând că Justinian este „episcopul lor”. Şi de aceea, Preasfințitul Mihail îi rugă pe credincioșii din Maramureș să-i mai vorbească și să-i povestească ce le mai spunea Preasfințitul Justinian, când predica în biserică, sau la diferite ocazii, la sărbători sau alte ocazii binecuvântante.

2 ~
dimineacă 6/II/2016

În seara Trecută
(sâmbătă 5 iunie
2016) în ora 18.00
fot vizită de S.P.T.
Arhiepiscopul Bistriței
conjurat de 7. b.
Iustin, m-a făcut o
vizită profecătoare de 20-
re ani - din nou bucur-
nat foarte mult -

✓ S.P.T. spunea că
subiectul este sustenato-
rul lui Dumitru și o
misiune.

✓ Conștiința că
Arhiepiscopul Bistriței
o fot susținută și
interesantele sălăjeștilor
vorbi că nu există
multă credere în
căci săi bisericii
sunt omisă și
neglijată de moșneni
ca o deschidere drăguță
și sfântărie. Această

3

credința forte boala
creștinilor creștin-
tori, în ciuda și
în moșenește obicei-
principali biserici
de frumusețea sfântin-
telor Lihizi și
mai deosebită pre-
dicile episcopalului
Iustinian, astăzi
nu sunt spusă și
Iustinian este, poate,
copil lor și își de-
osebește preoții mult
căci și rege pe
credință dă în
ciudate să-i mai
moșnește și să-i
ponere ce le mai
spunea preo spini-
tul Iustinian -
când predico în
biserici, să o să dñe-
rite ocroti să-i sărbă-
tori și să-l sărbătore-
ască în vîno-

Interesant este cum creștinii din Maramureș nu uită cuvintele pe care episcopul le spune în biserică după Sfânta Liturghie. De fapt, întotdeauna au avut acest obicei creștinii din Maramureș: au păstrat cuvintele preoților.

Am vorbit cu cei doi ierarhi despre viața noastră de acum și din trecut. Pe PS Mihail l-a impresionat viața obștii de la Mănăstirea Rohia, pe care a vizitat-o, dar și Centrul Eparhial din Baia Mare. Noi, aici, îi spuneam Episcopului Mihail, avem aceeași limbă – ierarhi, consilieri, preoți, colaboratori și credincioși.

(pag 1 - 5)

Grija pentru viața Eparhiei, a Bisericii și a Țării mă face să mă rog mereu pentru preoți și credincioși. Pe toți îi am mereu în gând, în suflet și în inimă.

(pag 6)

Noaptea aceasta de sămbătă spre duminică, 6 martie 2016 a fost o noapte bogată în gânduri și cu multe popasuri. După vizita Episcopului Mihail, pe care nu l-am întâlnit de mult, am realizat că ierarhii care mă vizitează la reședința din Baia Mare mi se par mai luminați pe măsură ce trec anii, au față și barba albă, vorba tot mai domoală și mai blândă, și parcă inima lor bate mai lin. Iar asta mă face să spun că se vede că Iisus Hristos le-a trecut de mai multe ori pragul.

(pag. 6 - 7)

Și pe mine m-au nins anii – pe care-i trăiesc - în aceste zile, ca un sihastru, dar nu singur. Mereu îmi trec pragul cu o sarcină pe care o are fiecare om, și pleacă cu desaga golită de necazurile lor. Este o sarcină grea, dar îngerii lui Dumnezeu care există în sihăstria slujitorului lui Dumnezeu o ușurează cu darul și mila lui Dumnezeu.

(pag. 7 - 8)

*și pe mine mă-ai
nins anii – pe care-i
trăiesc - în aceste zile,
oareci sihăstria dor
nu înseamnă mereu
într-o stare pasivă
cu o stare inactivă -
pe care o are fierbinte
nu suntem, și pleacă
cu desaga golită
de nescrisul lor
Este o stare inactivă
care dor lungini
lui Dumnezeu să ne
echivoce în sihăstria*

Luni, 7 martie 2016

Sufletul meu, sufletul meu iubește, iubește toată crea-tura, iubește această creatură miraculoasă a lui Dumnezeu.

Scrisoare la Iisus, iubitor
Iubitor, iubitor iubitor,
toată cîriloarea iubește
oocătă oreioare iubește
doresc și lui Dumnezeu.

În vis, parcă se auzea în stradă o armată de ostași tineri cântând puternic un cântec triumfător, pe care-l ascultam uimit. Vis, care nu era vis, era ecoul celor ce le-am trăit în trecut și pe care doresc, și mă rog să le trăiască în viitor generația Tânără a Poporului Român.

(pag 14)

... vis, ero su ero
vis, ero ecous celor
ce le-om trăist -
în Trecut și pe
cine doresc și nu
rog să le trăiesc
în viitor generația
tânără a Poporului Român

Nu fi rău, nu judeca, nu fi rău! Suntem bătrâni și nu avem voie să-l supărăm pe Dumnezeu, făcătorul tuturor. De ce nu ai venit pe la Episcopie? Eu te-am aşteptat mereu! Eu m-am gândit mereu la dumneata! (pag 17 - 18)

Marți, 8 martie 2016

Unii nu sunt pregătiți să înțeleagă taina vieții unui om care din copilărie a trăit într-o lume diferită de viața de toate zilele a oamenilor, dar profund ancorat în viața spirituală și socială a lumii. (pag. 21)

Joi, 10 martie 2016

Avem multe con vorbiri, cu cei care mă vizitează, în legătură cu viața societății de azi, despre lumea aceasta neliniștită și îngrijorată. La acestea încerc să dau răspuns și să-i îndemn pe oameni să aibă încredere în Dumnezeu, să caute să-L cunoască, să-L asculte și să-L iubească pe Iisus Hristos. Problemele îi copleșesc pe oameni – și salvarea este reîntoarcerea la viața creștină adevărată. (pag. 23)

Prin Polonește îi în
țărpe pe oameni -
și Polonește este veau
torieea lo viito cuprăt
nu o boala bolotă -

Îmi este milă, foarte milă de oamenii care sunt lipsiți de lumina lină a lui Iisus Hristos. (pag. 31)

Lacrimile de mamă sunt lacrimi sfinte. M-am gândit la lacrimile tuturor mamele din lume și m-am rugat pentru ele. (pag. 33)

Cele mai dureroase și sfinte lacrimi au fost: lacrimile Maicii Domnului! (pag. 33)

Cele mai dureroase și sfinte lacrimi au fost: lacrimile Maicii Domnului.

În nopțile trecute am visat-o pe mama mea și parcă am auzit-o plângând. 95 de ani, Doamne, a plâns mama pentru mine. (pag 33)

Ca un ecou sunt cuvintele noastre, pentru că, cu mila și binecuvântarea lui Dumnezeu, tot ce grăim rămâne. Pentru că le vorbim cu dragoste și cu dorință fierbinte să rodească și să sfîrtească sufletele. (pag. 35)

*Sunt cuvintele -
noștele pe care îi
căută și binecuvântările lui Dumnezeu
tot ce grăim rămâne
pentru Iisus Le vorbim
cu dragoste și cu dorință
fierbinte - 10 ianuarie
despre viață -
tereo sufletele -*

Sâmbătă, 12 martie 2016

În această dimineață mi-am îndreptat gândul către Atotputernicul și Bunul Dumnezeu și umilit fierbinte m-am rugat pentru mamele din lume, în fruntea tuturor fiind Maica Domnului. Iar alături de Maica Domnului fiind și mama mea Maria, din fața căreia, în zorii zilei de 12 martie am plecat și am lăsat-o singură în casa părintească. M-a întrebat îndurerată "unde pleci dragul mamii?", iar eu, când am plecat, am intrat în lumea fără întoarcere. Am plecat și am intrat pe poarta unei mănăstiri, fără să fiu deplin conștient, dar am plecat ca să fiu slugă a lui Iisus Hristos. Și de atunci până astăzi, merg pe această cale, slujind cu umilință și credință lui Dumnezeu și oamenilor, fraților mei. De nouăzeci și cinci de ani, din care șapte zeci și cinci